

RADNIČNÍ LISTY

ZPRAVODAJ
MĚSTA PLZNĚ
ROČNÍK XXIII
LISTOPAD 2018

Plzeňané

se bojí méně,
ukázal průzkum

strana 3

Parkour

je mé hobby i práce,
říká šéftrenér

strana 4

Náměstí

ozdobí douglaska,
advent přinese řadu akcí

strana 6

Vzácní motýli poletují mezi návštěvníky

Plzeňská zoologická zahrada otevřela zbrusu novou expozici nazvanou Filipíny

Plzeňská zoologická zahrada má novou expozici nazvanou Filipíny. Otevírá návštěvníkům svět velkých volně poletujících tropických motýlů a také část věnovanou krokodýlům, skleník je plný tropických rostlin. „Dominantními zvířaty jsou tropičtí motýli, hlavně z Filipín. Je velmi složité je chovat a udržet při životě. V expozici jsou ale i vzácní filipínské krokodýly, zatím mláďata. Návštěvníci uvidí i vodní želvy, agamy, gekony, varany, hady a další,“ říká ředitel zoologické zahrady Jiří Trávníček.

Expozice navazuje na sousední Talarak s ptáky a savci. Společně připomínají mizějící přírodu a ochranné snahy na Filipínách. Stavba stála celkem 16 milionů korun, v první etapě byly vybourány původní prostory, druhá etapa zahrnuje kompletní dobudování a vybavení objektu mimo jiné vyzduchotechnikou, speciální technologií filtrace vody, prosklenými terárii, vnitřními dekoracemi a dalšími prvky.

(red)

V nové expozici je fauna i flóra Filipín.

Foto 2x: Kateřina Misíková

Architekt Adolf Loos a generál Patton by měli být spolu

Expozice na počest osvoboditele Plzně generála Pattona a zrekonstruované unikátní prostory, které navrhoval světově známý architekt Adolf Loos, by měly být k vidění v městském domě na Klatovské třídě 19 v Plzni. Navrhuje to nová architektonicko-provozní studie, kterou nechalo zhotovit město.

Návrh architekta Ludvíka Gryma zpracovává architektonické, funkční a dispoziční řešení rekonstrukce budovy. Po ní by v objektu měla vzniknout vojenská expozice Muzeum generála Pattona, obnoveny by měly být už zmíněné Loosovy interiéry, které budou přístupné veřejnosti a budou doplněny o potřebné administrativní prostory.

„Architektonicko-provozní studie vzešla z dvoufázového zadání. V první fázi bylo třem architektonickým ateliérům zadáno, aby na základě svých zkušeností zpracovaly jednoduché architektonické studie. Ze vzniklých návrhů vybrala odborná pracovní skupina autora, který své dílo dopracoval do podrobnosti finální studie. Stal se jím

Tak by mohl vypadat dům na Klatovské 19 se vzácnými Loosovými interiéry při pohledu z vnitrobloku.

Vizualizace: PAW/GRYM

architekt Ludvík Grym, jenž má zkušenosti například s realizací rekonstrukce bytu Viléma Krause v Bendově ulici 10 v Plzni, který byl navržen Adolfem Loosem, stejně jako vysoce hodnotný interiér Semlerova bytu v 1. patře domu na Klatovské 19,“ uvádí Stanislava Maronová z Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně.

Návrh nabízí řešení, v němž se objeví rovnocenné partnerství osobností Loose a Pattona a zároveň vznikne živý moderní prostor, v němž je kladen důraz na návštěvníka.

Předpokládané odhadované náklady činí podle studie přibližně 100 milionů korun bez DPH. Částka je odvozena od nákladů na metr krychlový obestavěného prostoru a zahrnuje stavební výdaje v rozsahu zhruba 85 milionů korun bez DPH a asi 15 milionů korun bez DPH na realizaci expozice. Je to odhad nákladů odpovídající aktuálnímu stupni zpracování. Architektonická studie je připravena jako podklad pro zpracování dalších stupňů projektové dokumentace.

(red)

Memorandum uzavřely čtyři strany

Krajskou metropoli chtějí spravovat ANO 2011, ODS, TOP 09 a ČSSD

Navržené personální obsazení Rady města Plzně

primátor za ODS

1. náměstek primátora pro strategické řízení obchodních korporací s majetkovou účastí města a pro oblast sportu za ANO 2011

náměstek primátora pro oblast technickou za ODS

náměstek primátora pro oblast kultury, cestovního ruchu, památkové péče a sociálních věcí za ANO 2011

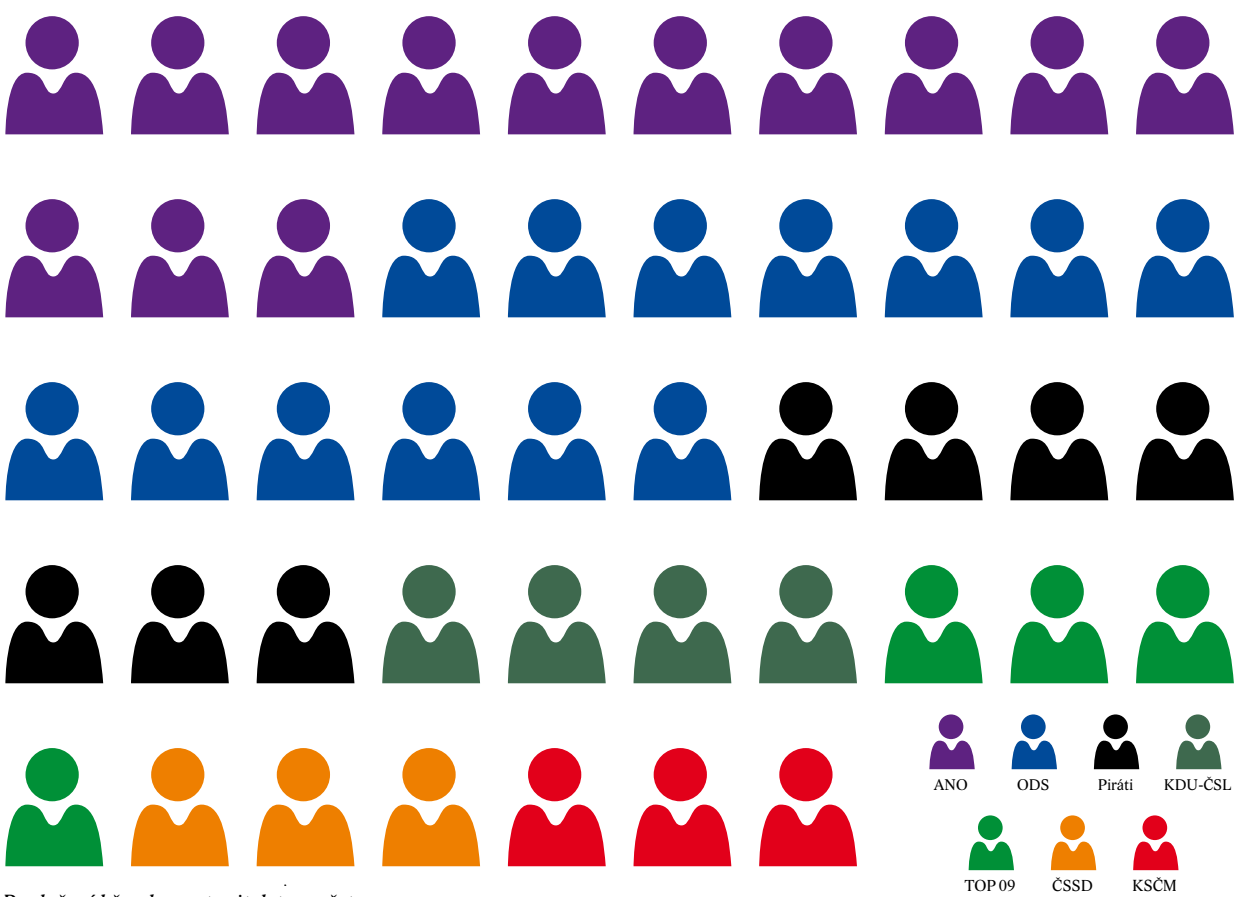
náměstek primátora pro oblast dopravy a životního prostředí za TOP 09

radní pro oblast ekonomickou, bytovou a nakládání s majetkem za ODS

radní pro oblast Smart Cities a podporu podnikání za ANO 2011

radní pro oblast školství za ANO 2011

radní pro oblast bezpečnosti za ČSSD

Rozložení křesel v zastupitelstvu města.

kument podepsali, je bezodkladně připravit a posléze uzavřít koaliční smlouvu, která povede ke kvalitní společné správě města Plzně a jeho dalšímu rozvoji.

„Jsme přesvědčeni, že spolupráce všech účastníků memoranda v tomto volebním období přinese takové výsledky, jež se stanou zárukou prosperity a dalšího rozvoje Plzně a spokojenosti jejich občanů, kteří

budou moci být hrdí na své město,“ shodli se v memorandu zástupci všech zúčastněných stran. Za ANO 2011 dokument podepsali Roman Zarzycký a Kamal Farhan, za ODS Martin Baxa a David Šlouf, za TOP 09 Michal Vozobule a Petr Suchý a za ČSSD Martin Zrzavecký a Pavel Kotas. Součástí memoranda je také návrh na uspořádání a složení Rady města Pl-

zně. Ta bude mít devět členů, všichni budou pro výkon své funkce uvolnění. Radu města Plzně bude tvořit primátor, čtyři náměstci a čtyři radní. Podepsaný dokument řeší také dohodu o zřízení tří výborů, konkrétně Kontrolního výboru, Finančního výboru a Výboru pro zadávání veřejných zakázek Zastupitelstva města Plzně.

ITI přinesla miliardy na školství i infrastrukturu

Rozdělit téměř dvě miliardy korun z evropských fondů se podařilo během necelých prvních dvou let v rámci nástroje Integrovaných územních investic (ITI) v plzeňské metropolitní oblasti. Ta má na svůj rozvoj do roku 2023 vyhrazeny čtyři miliardy korun a patří mezi sedm nejvýznamnějších oblastí v České republice, které v letech 2014 až 2020 výhody nástroje ITI čerpají. „Z finančních prostředků vyhrazených pro nástroj ITI plzeňské metropolitní oblasti se financují významné stavby, jako jsou například přestupní terminál Šumavská, tramvajová trať na Borská pole nebo výzkumné inovační projekty Západočeské univerzity v Plzni. Modernizaci za téměř 250 milionů korun podstoupilo během uplynulého roku 70 vzdělávacích zařízení, zelenou dostal i projekt řešící problematiku odkanalizování městského obvodu Lhota. Významná část alokovaných prostředků je připravena na vyřešení nedostatečného dopravního napojení severní části města a metropolitní oblasti na síť TEN-T. S tím souvisí i výstavba retenční nádrže, s níž se ve strategii ITI počítá,“ konstatuje manažerka ITI Markéta Kubičková.

Přestupní terminál se buduje v Šumavské ulici. Foto: Martin Pecuch

Zástupci ANO 2011, ODS, TOP 09 a ČSSD podepsali ve druhé polovině října Memorandum o koaliční spolupráci. Cílem všech účastníků, kteří důležitý do-

ROZHOVOR

Nejraději mám rajskou zahradu, říká Petr Marovič

Vedoucí Odboru památkové péče Magistrátu města Plzně Petr Marovič se rozhodl odejít do důchodu. Od 1. ledna 2019 jeho funkci převeze dlouholetý pracovník odboru a velmi zkušený odborník Karel Zoch. „Každý by měl vědět, kdy skončit, a já jsem přesvědčený, že právě nyní je vhodná doba,“ tvrdí Petr Marovič, který na tehdy existující Národní výbor města Plzně nastoupil v roce 1986, po krátkém působení na okresním úřadě se po jeho zrušení v roce 1992 stal vedoucím památkového odboru, který sám vybudoval.

Slyšela jsem historku, že jste byl z odboru málem odejít. Co se tehdy stalo?

Nebyl jsem v KSC, a když nastoupil nový vedoucí, tak mi sdělil, že na jeho odboru budou všichni ve straně a se mnou že rozvážou pracovní poměr. Moje životní štěstí bylo, že přišla sametová revoluce a odejít byl onen vedoucí. Na konci roku 1990 jsem přešel na Okresní úřad Plzeň – město do funkce vedoucího odboru kultury a po zrušení tohoto úřadu a vzniku Magistrátu města Plzně jsem se vrátil zpět a památkové péči zůstal věrný přes 26 let.

Proč vlastně přišlo vaše rozhodnutí odejít do důchodu?

Myslím, že po volbách je na to pravý čas. Nastupuje nová politická garnitura, budou se tvořit nové věci a nový vedoucí tak bude začínat zároveň se všemi změnami. To je důležité, protože vstupovat do rozpracovaných věcí nebo odcházet od nich v polovině volebního období není ideální. Navíc se mi už nechce zabývat se novou legislativou, která se na památkáře

Petr Marovič v rajské zahradě.

Foto: Martin Pecuch

chystá a která, jak už to bývá, bude složitější a náročnější než ta předešlá. Také už se těším, že budu víc cestovat i malovat, a čeká mě oprava chaty. Druhým jsem kázel, jak mají své nemovitosti opravovat, a svou jsem zanedbával. Znáte to, kovářova kobyla chodí bosa.

Nevěřím, že byste se už památkové péči nevěnoval?

Možností spolupráce se rozhodně nebráním. Byl bych rád, kdybych mohl být ještě u opravy katedrály sv. Bartoloměje, která byla zahájena v letošním roce, ale to se ještě uvidí a nezáleží to jenom na mém přání. Ale jistě budu zpovzdálí s láskou sledovat, jak se město dále, co se týká oprav památek, rozvíjí. Myslím si, že proces regenerace historického jádra,

na které jsem se nejvíce soustředil, a dalších oprav památek se nám po revoluci podařilo v Plzni nastartovat tak dobře, že už v dalších letech se na tyto základy dalo bez problému navazovat a prohlubovat je. Principy se sice rodily těžce, ale dneska už je pracovníci magistrátu vzali dávno za své. Je radost vidět, jak přemýšlejší například s ohledem na památkovou péči kolegové na Správě veřejného statku města Plzně. Takže se už těším, až budu sledovat z dálky opravy v Solní a Zbrojnické ulici, které jsou naplánované na příští a přespříští rok.

Nač jste obzvlášť hrdý?

Že se nám podařilo na začátku 90. let zachránit v historickém jádru 40 domů v havarijním stavu. Na pět z nich byl už

vydán demoliční výměr a v Prešovské na rohový dům známý pod pojmenováním Bílé nároží byl vydán dokonce už i na lešení, které budovu podpíralo. A vše se podařilo zachránit tak, aby jádro města mělo co nejlepší vypořádací hodnotu.

A co vás mrzí?

Že došlo v historickém jádru k odstranění bývalé městské nemocnice a náhradě novostavbou, která zdaleka nepředčila předchozí objekt.

Jaká je vlastně v Plzni vaše nejoblíbenější památka?

Rajská zahrada, tedy dvůr ve františkánském klášteře. Je tam klid a v celém areálu se zrcadlí historie města. Historie stavby je i historií města, od jeho založení přes jeho poškození při dobývání Plzně husity, zrcadlí období městu příznivá i doby strádání při dobytí města mansfeldovými vojsky. Z té doby mě fascinuje nálezy zrní, které se našlo při opravě klášterní knihovny dnešního diecézního muzea. Mansfeld tam totiž uskladnil krmivo pro koně, aby mu ho nikdo neukradl, a z kostela Nanebevzetí Panny Marie si udělal stáj. Velmi zajímavý byl i proces obnovy Městské besedy, realizace výtahu do budovy plzeňské radnice a mnoha dalších památek. Navíc jsem se při práci setkal s mnoha úžasnými odborníky a osobnostmi.

Jak jste vycházel s vlastníky nemovitostí?

Zpočátku to nebylo vůbec jednoduché, ale postupně se i to zlepšilo. Lidé si po revoluci mysleli, že mohou všechno, a velmi se divili, že v celém západním kulturním světě jsou památky chráněny přísnými zákony a je uplatňován veřejný zájem na jejich ochraně.

Například?

Vzpomínám si na případ, kdy se vlastník parcely v rezervaci lidové architektury rozhodl, že tam postaví rezidenci z jižního Texasu jako ze seriálu Dallas. Prý ho sleduje manželka, líbí se jí a chtěla ji postavením domu udělat radost. Ale nakonec si nechal vymluvit, že v území plzeňského lidového stavitelství takový dům nemá co pohledávat. Mnozí vlastníci byli zpočátku velmi naivní, třeba v gotické zdi jednoho z domů v historickém jádru chtěli udělat dva velké průrazy s odůvodněním, že se tam bude prodávat elektronika a potřebují, aby fronty zákazníků měly kudy přicházet a odcházet. Prostě panovaly představy, že v památkově chráněném objektu si vlastníci může dělat, co chce.

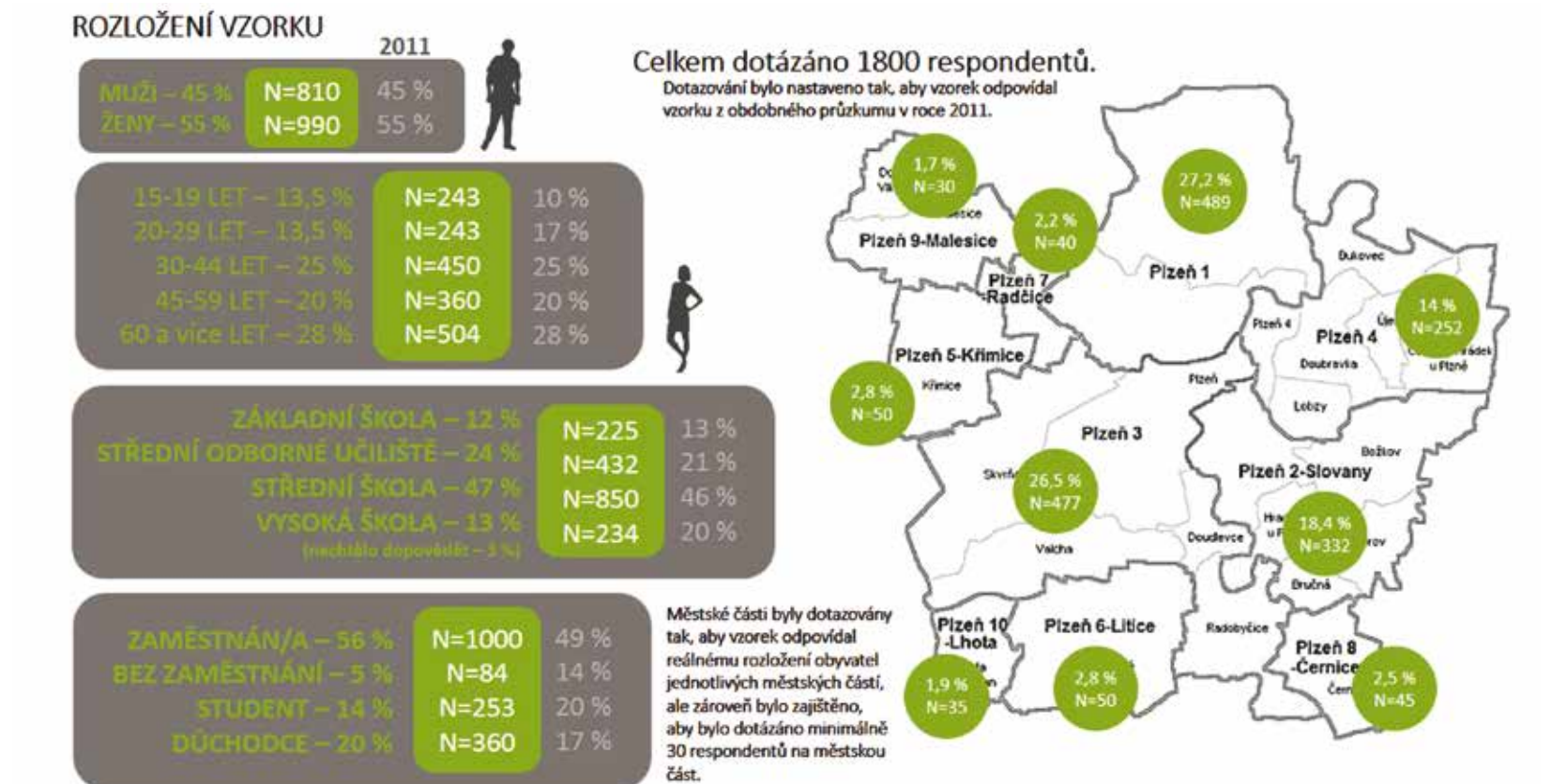
Jaké je to v současnosti?

Úplně jinak a musím říci, že mám radost, když vidím, jak už převážně většině majitelů na jejich historických objektech záleží. Zrovna nyní například vlastníků Domu U Matky Boží ve Veleslavínově ulici 10 nebo vlastníků, díky jejich spolupráci byly nalezeny pro Plzeň unikátní renesanční výmalby v domě na náměstí Republiky 5. Bez spolupráce s majiteli to v žádném případě nejde a je nutné nalézat při opravách kulturních památek smysluplné kompromisy tak, aby hodnoty, pro které jsou objekty chráněny, zůstaly i pro budoucnost zachovány a přitom dál sloužily novým potřebám současného života. V podstatě jde o to, aby se vlk nažral a koza zůstala celá. A to byla a je ve zkratce celá moje životní filosofie přístupu k památkám.

(an)

Plzeňané se teď méně bojí

Průzkum prokázal, že více obyvatel krajské metropole se cítí bezpečněji než před lety

Graf, který byl součástí prezentace projektu.

Zdroj: Ipsos

Lidé se bojí méně než před sedmi lety a vzrostl počet těch, kteří se cítí v okolí bydliště bezpečně. Vyplyvá to z průzkumu, který nechalo zpracovat město. S bezpečnostními složkami na území města je spokojeno celkem 68 procent dotázaných, 17 procent naprosto spokojeno. „Z analýzy plyne, že se obecně lidé obávají méně než v roce 2011. Míra obav poklesla u všech problémů, na něž jsme se dotazovali. Zatímco v roce 2011 měla téměř polovina obyvatel pocit, že je míra kriminality vyšší než v předchozích pěti letech, nyní to je už jen 36 procent obyvatel,“ říká Aleš Průša, vedoucí Odboru bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení Magistrátu města Plzně. Stejně jako v roce 2011 se občané Plzně

nejvíce obávají přistěhovalectví a cizinců. Strach z toho se posunul z třetího místa na druhé, zde byly dříve obavy z politické situace. Obecně jsou více znepokojeny ženy než muži. Žádné obavy z kriminality nemá devět procent Plzeňanů. Obětí trestného činu se dle vlastního mínění stalo v posledním roce 17 procent obyvatel Plzně, což je o tři procentní body méně, než bylo v roce 2011. Častěji mají tuto zkušenost ženy než muži, a to s kapesní krádeží a fyzickým napadením.

Nižší míra strachu se promítá i do toho, jak se lidé cítí v okolí svého bydliště v nočních hodinách. Bezpečně se v této situaci cítí 6 lidí z 10, což je víc než v roce 2011, kdy jich bylo 5. Ve své domácnosti se ne-

bojí 93 procent obyvatel Plzně. Strach mají především seniři. „Pokud se lidé obávají nějakých konkrétních skupin obyvatel žijících na území města, jedná se nejčastěji o cizince. Byli zmiňováni Rumuni, Maďaři a Ukrajinci. Cizinců se obecně obává 34 procent obyvatel. To představuje jeden ze zajímavých rozdílů, které lze pozorovat. V rámci předešlého šetření totiž byli nejčastěji uváděni Romové, kteří jsou v tuto chvíli až druhou nejobávanější skupinou obyvatel, 2 z 10 obyvatel mají také strach z drogově závislých,“ doplňuje Aleš Průša. Ze zahraničních pracovníků mají obavy zhruba 3 z 10 dotázaných, a to především kvůli obavám z nárůstu kriminality, kterou si s těmito skupinami spojují.

Část obyvatel je také považuje za levnou pracovní sílu, která může komplikovat podmínky na trhu práce. Více než zahraničních pracovníků se ale lidé obávají příchodu imigrantů. Negativně je vnímá téměř 5 z 10 obyvatel Plzně, především kvůli možnému nárůstu kriminality.

Plzeň dělá řadu opatření, aby zvyšovala bezpečnost na svém území. Ta reagují na konkrétní bezpečnostní situaci ve městě a reflektují celosvětový vývoj v bezpečnosti. Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení proto například posílil kamerový systém, zaměřuje se také na pravidelné kontroly ubytoven ve spolupráci s cizineckou policií a mnoha dalších věcí. (red)

Strážníci v Doubravce se přestěhovali

Obvodní služebna Městské policie Plzeň – Doubravka se přestěhovala do nového objektu v Polední ulici 6 v Lobzích. Zároveň má i nové telefonní číslo a to 378 036 955. Telefonní čísla na jednotlivé okrskové strážníky zůstávají nadále v platnosti. Nová služebna s bezbariérovým přístupem pro veřejnost vznikla rekonstrukcí budovy bývalého výměníku za přispění města a Plzeňské teplárenské. (red)

Město připravuje priority v sociální oblasti

Nad novými Akčními plány se sešly v říjnu čtyři pracovní skupiny. Jednání uspořádal Odbor sociálních služeb Magistrátu města Plzně, protože k 31. prosinci letošního roku končí platnost Akčních plánů, které byly nastaveny na léta 2017 až 2018.

Pomáhající Plzeň

„Tvorbou Akčních plánů považujeme za zásadní. Jsou to klíčové koncepční dokumenty pro hlavní činnost našeho odboru a spolupracující instituce a jsou vymezeny obdobím dvou let, které se z pohledu turbulentního vývoje v oblasti sociálních služeb jeví jako optimální. Na jednáních, jejichž podstatou bylo jak vyhodnocení plánů současných, tak definování priorit pro čtyři hlavní oblasti našeho zájmu, tedy zdravotně postižené, cizince, osoby ohrožené sociálním vyloučením či už sociálně vyloučené a seniory, se i letos sešlo přes sto akterů z řad poskytovatelů sociálních služeb a partnerských organizací. To jen dokládá společný zájem o sociální dění na území města,“ uvedla vedoucí zmíněného odboru Alena Hynková.

Všechny výstupy budou zpracovány, upraveny do podoby Akčních plánů a v prosinci 2018 předloženy orgánům města ke schválení. Poté budou zveřejněny na webu Sociální služby města Plzně. (red)

Tramvaje a autobusy zdobí kníry

Služivé kníry i další grafické materiály s motivem kníratých autobusů, tramvají či trolejbusů se objevily na vozech plzeňské MHD. Plzeňské městské dopravní podniky se připojily k dopravním podnikům v dalších 12 městech, které tímto způsobem chtějí podpořit projekt Movember. „Jsme rádi, že jsme svou troškou do mlýna mohli pomoci organizátorům tohoto projektu, kteří odvádějí úžasnou a zásluhou práci,“ uvádí Michal Kraus, předseda Sdružení dopravních podniků ČR a předseda představenstva Plzeňských městských dopravních podniků.

Charitativní celosvětovou kampaň Movember zastřešuje v České republice nadační fond Muži proti rakovině, který podporuje výzkumné projekty a rozvoj léčby urologických nádorů, šíří osvětu v této oblasti a pomáhá získat finanční zdroje na nákupy přístrojového vybavení pro léčbu onkologických pacientů. (red)

Nová kampaň představuje projekty Smart City

Upoutávka na chytré projekty na zastávce MHD.

Foto: Martin Pecuch

Na chytré projekty, které usnadňují a z kvalitují Plzeňanům i turistům život v krajské metropoli, upozorňuje nová kampaň na zastávkách městské hromadné dopravy. Město občanům informuje o tom, že se mohou přihlásit na úřad on-line a bez čekání, využít městskou wifi síť zdarma, že ve vozech MHD lze platit i bankovní kartou. Plzeň jako město chytrých řešení připravuje také projekty na ozelenění střech budov, podporuje vzdělávání i špičkové vybavení škol. Podrobnosti ke Smart City Plzeň i jednotlivým „vyčítávkám“ jsou na <https://smartcity.plzen.eu>. (red)

Parky a rekreační plochy se mění v oázy klidu

Plzeňské parky a rekreační oblasti čeká další rozvoj. Město totiž připravilo pro roky 2019 až 2025 návrh prioritních investičních akcí do jejich obnovy. Hodlá do nich vložit desítky milionů korun. Obnovu potřebuje Borský lesopark i lesopark Homolka. U rekreačních oblastí se chce město zaměřit zejména na ty nově vyhlášené, tedy Kyjovský a Radčický les a Zábělou – Černou mýl.

Borský park prochází postupnou obnovou, která byla zahájena ve spolupráci s veřejností v roce 2005, v Lochotínském parku byla v roce 2015 dokončena první část rekonstrukce – severozápadní. V roce 2002 byl vybudován metodou komunitního plánování park Zemník Košutka, u něhož se chystá rozšíření o plochu zrušeného hřiště BMX, a to opět ve spoluprá-

Park u sídliště Vinice, kterým lze dojít k zoologické zahradě.

Foto: Martin Pecuch

ci s veřejností. Kromě parků má Plzeň 12 vyhlášených rekreačních oblastí. Jsou to lesoparky a lesní komplexy většinou na okrajích města. V nich by měly vzniknout sítě vycházkových cest, odpo-

čívadel, vyhlídek a možností k provozování různých sportovních a také vzdělávacích aktivit, jako jsou naučné stezky, informační systémy či komentované vycházky. (red)

Sluneční panely, které budou na střeše městské budovy v Koterovské ulici 162 (na snímku), vytopí a osvětlí celý objekt. Plzeň podá na projekt za 1,6 milionu korun žádost o dotaci z Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020. Opatření, na něž by mohla získat až 640 tisíc korun, má vést k úspoře energií a také zvýšit využití obnovitelných zdrojů. Fotovoltaická elektrárna o výkonu 30 kWp bez akumulace by měla veškerou vyrobenou elektrinu spotřebovat v budově. Technickoekonomická bilance navrženého systému předpokládá úsporu nákladů na elektrickou energii v objemu 109 tisíc korun bez DPH za rok. Zmíněný objekt vlastní město a slouží jako administrativně-správní budova magistrátu. V roce 2015 byl kompletně renovován, dostal nová okna a zateplení. (red)

Parkour je mé hobby i práce, říká šéftrenér

Nové hřiště v Krašovské, které patří ke špičce v Evropě, si pochvalují začátečníci, pokročilí, dospělí i děti

Jedno z nejlepších parkourových hřišť ve střední Evropě slouží veřejnosti v Plzni. Vzniklo v areálu Krašovská Aktivita centrum Plzeň a financovalo jej město. Před jeho vybudováním oslovilo komunitu parkouristů s dotazem, jak by si takové hřiště představovali, co by tam chtěli mít a co jim zatím chybí. „Jsme moc vděční, že město investovalo do tohoto projektu, který je unikátní, 5,7 milionu korun a navíc se s námi poradilo. A klobouk dolů před společnostmi, která hřiště postavila,“ říká sedmadvacetiletý Richard Beneš, který se parkouru věnuje od 13 let a patří mezi největší osobnosti české parkourové scény.

Osobně jste se podílel na návrhu a vzniku celého hřiště. V čem je proti jiným v České republice a v Evropě tak unikátní?

Už jen samotnou rozlohou, která činí 600 metrů čtverečních, a hlavně složením překážek. Všechno do sebe zapadá tak dokonale a hřiště nabízí tolik možností pro začátečníky a pokročilé, že se nedá stejnou cestou proskákat za půl roku. I jeho samotná dominanta, krychle z betonu, otevírá pro parkouristy obrovské možnosti, ač jsme tomu zpočátku moc nevěřili. Ale je perfektní, je vidět, že hřiště vybuďovala firma, v jejímž čele stojí zkušený parkourista. Navrhoval už mnoho parků a sám se tomuto sportu aktivně věnuje.

Kolik parků už jste navštívil a můžete je srovnat s tím plzeňským?

Byl jsem například ve Švédsku, Dánsku, Německu, Slovensku nebo Maďarsku, ale ani jeden z nich nebyl lepší než ten náš.

Richard Beneš (v červeném tričku) si parkour na novém hřišti užívá.

Foto: archiv

V čem vlastně spočívá parkour?

Je to zatím nesoutěžní komplexní disciplína, kterou se pomocí skoků dostane každý, aniž by se dotkl země, přes celé hřiště a zpět. Protáhne si přitom celé tělo. Vlastně to kdysi dělaly všechny děti, když lezly po stromech a po jiných přírodních nebo umělých překážkách.

To slovo „zatím“ znělo nějak divně, vám by se nelíbilo, pokud by se parkour stal soutěžní disciplínou?

Abych pravdu řekl, moc ne. Ve všech sportech se tlačí hlavně na výkon, na soutě-

živost, ale nějak se vytrácí úsměvy a radost z toho, že jsou děti i dospělí při sportu spolu a vzájemně si pomůžou nebo poradí. A jakmile se stane parkour soutěžní disciplínou, bude to podobné jako v jiných sportech. Mám největší radost, když vidím, jak starší parkouristé pomáhají mladším, jak se do parkouru pouštějí i rodiče, když vidí, že to baví jejich děti. Parkour spojuje lidi a jeho cílem je, aby se lidé hýbali s chutí a úsměvem a bavili se přitom. A učí se vyrovnávat se zátěžovými situacemi, což je výborné do života.

Co tento sport dal vám osobně?

Byl jsem hyperaktivní dítě, které nedokázalo pobýt chvíli v klidu, a parkour mě například naučil soustředění a hlavně jsem se díky němu naučil být v pohodě ve velmi stresových situacích. Třeba při maturitě nebo státnicích na vysoké škole. Zatímco ostatní spolužáci se hrotili, se mnou zkoušky ani nehnu.

Co jste studoval?

Jsem vystudovaný tělocvikář, vlastně i za to může parkour. Od něj se odvíjí v mém životě úplně všechno. Trénuji ho,

školím nové trenéry, účastním se spousty akcí.

Jiné hobby nemáte?

Parkour je moje práce i můj koníček. Jsem pořád v pohybu, pořád někde jinde, o víkendech jezdím na různé workshopy, kempy a podobně. Pro mě by byla klidná práce třeba v kanceláři osm hodin za stolem za trest.

Není parkour se svými skoky rizikovým sportem z hlediska zdraví?

Každý pohyb ničí zdraví, ale když se na něj naváže správná relaxace, je pro každého prospěšný. Tělo je nejdokonalejší stroj na světě, ale neumíme ho poslouchat. Úraz, bolest, nemoc jen signalizují, že jsme ho dlouhodobě neposlouchali.

Jaká je vhodná relaxace po tomto sportu?

Sauna, dobrá masáž a hlavně plavání, ne výkonnostní, jen si jít v pohodě a podle chuti zaplavat, posedět pár minut ve vírivce a odpočinout si. A když se všechno skloubí dohromady, pak se parkour stane pro každého „drogou“.

Přibývá v krajské metropoli parkouristů?

Když jsme zhruba před deseti lety začínali, bylo nás dvacet, třicet. Postupně se z nás stali trenéři a teď předáváme zkušenosti dál. V Plzni je nás už skoro tisícovka.

Stal se z vás šéftrenér, podařilo se vám zasadit se o vybudování haly v Plzni a teď i špičkového hřiště. Co chystáte teď?

Připravuji knížku, ale ne klasickou. Bude to takový návod, jak se jednotlivé prvky parkouru dělají. U každého prvku bude QR kód a na jeho základě se v mobilní aplikaci otevře videosoubor s ukázkami, jak na to. (an)

ROZHOVOR

Boty designéra Adama Frka okouzlily italské Miláno

Adam Frk je mladý třidvacetiletý designér, jemuž učarovaly boty. Pochází ze Slovenska, pracuje v Praze a k tomu stále studuje na Západočeské univerzitě v Plzni (ZČU) magisterský obor Fashion design. Na kontě už má ale řadu úspěchů, mezi něž patří hlavní ocenění v HDS / L Junior Award 2018, které uděluje Evropská konfederace obuvnického průmyslu (CEC) se sídlem v Bruselu. Spolu s kolegyní Michaelou Šimůnkovou zvítězili v evropské soutěži Shake the future of the footwear sector! zaměřené na navrhování bot, jejíž finálové kolo se konalo v italském Miláně. Za tyto úspěchy a vynikající reprezentaci ZČU získal v říjnu mimořádné stipendium rektora.

Mladý návrhář Adam Frk. Foto: archiv

Co vás přivedlo ke studiu designu a zrovna na ZČU v Plzni?

V první řadě jsem chtěl studovat v Čechách a věděl jsem, že se chci orientovat na design obuvi, a to výběr opravdu zúžilo. Hlásil jsem se na Univerzitu Tomáše Bati ve Zlíně a na Západočeskou univerzitu v Plzni. Přijali mě na obě školy, ale rozhodl jsem se pro Západočeskou univerzitu. Líbila se mi Plzeň a nadchla mě nová budova Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara. Hlavně se mi líbil ateliér Fashion designu, způsob výuky, přístup pedagogů a celková atmosféra ateliéru. Rozhodování bylo velmi jednoduché.

A proč vás oslovil právě design bot?

Už od základní školy se věnuji skateboardingu, kde design tenisek hraje velkou roli. Fascinovala mě jejich funkční a estetická stránka. Trávil jsem hodiny a hodiny kreslením různých designů a tehdy mě napadlo, že bych design obuvi mohl studovat. Až na střední škole jsem se rozhodl, že se tomu chci věnovat i na vysoké škole, a o hodně víc jsem se začal zajímat o design a módu.

Pocházíte z obuvnické rodiny?

Ne, spíš bych řekl, že z učitelské rodiny, ale rodiče v nás s bratrem pěstovali vztah k umění a kreativitě.

Slyšela jsem, že už pracujete. Kde a čím se zrovna zabýváte?

V současnosti jsem jen na brigádě v Praze, pomáhá mi to financovat studium, které je i při podpoře školy finančně náročné.

Získal jste práci na základě svých úspěchů na mezinárodních soutěžích?

Zatím ne, ale získal jsem díky nim hodně zkušeností, které v práci později určitě zúročím.

Uspěl jste se svými pracemi na prestižních soutěžích v Německu a v Mekce návrhářů v italském Miláně. Je nějaká soutěž před vámi nyní? A můžete prozradit, co na ni chystáte?

Momentálně je vyhlášená soutěž v Düsseldorfu, kde jsem letos zvítězil, a chci se jí určitě zúčastnit znovu. Zadání je tvorba sportovních sandálů, to mě velice nadchlo, protože jsem je ještě nedělal a už mám několik nápadů na jejich design. Samozřejmě se v letním semestru zúčastním také soutěže o Cenu Nadace Jana Pivčického, což je pro studenty velmi příjemná tuzemská soutěž.

Jak se vám daří skloubit studium na ZČU s prací v Praze?

Zatím velmi dobře. Mezi studiem a prací se mi podařilo najít takzvaný zlatý střed, takže nezanedbávám ani jedno ani druhé.

Co plánujete po skončení studia na ZČU?

Ještě v době studia bych si chtěl najít stáž v nějaké zahraniční firmě a bylo by super, pokud by to vyústilo v seriózní pracovní příležitost. Rozhodně chci pracovat v oblasti designu a módy, ideálně jako návrhář nějaké značky. Ale do konce studia mám ještě dva roky, takže všechno ukáže teprve čas. Také bych se chtěl věnovat vlastním menším projektům.

Máte čas i na koníčky a na jaké?

Koníčky jsou pro mě mimořádně důležité, oddělují si čas na studium a na své záliby. Stále se rekreačně věnuji skateboardingu a běhu. Kromě toho jsem velký fanoušek filmů, hudby, literatury a videoher. Ze svých zálib také čerpám inspiraci a přetavuji ji do vlastní tvorby. (an)

Takové boty Adam Frk navrhl.

Foto: Martin Král

Přes 60 tisíc lidí přilákalo vyvrcholení celoročních oslav stého výročí od vzniku samostatného Československa, které se uskutečnilo v sobotu 27. a v neděli 28. října 2018 a dostavil se i představitel T. G. M. (na prvním snímku). Ani vytrvalý déšť a chladno je neodradilo od návštěv muzeí, galerií, historických památek, kulturních zařízení či jiných zajímavých plzeňských objektů za symbolické vstupné 28 korun, případně zdarma. Velký zájem vzbudil originál Fidlovačky z roku 1834 s textem písně Kde domov můj z pera Josefa Kajetána Tyla, jenž byl mimořádně vystaven po oba dny na plzeňské radnici. Prohlédlo si jej 3 500 lidí. Velký zájem byl i o Loosovy interiéry (na druhém snímku interiéry v Bendově ulici), navštívilo je 500 lidí. Program zakončily v neděli v 17 hodin vzpomínkové setkání na náměstí T. G. Masaryka, lampionový průvod a ohňostroj.

Foto 2x: Miroslav Chaloupka

Komfortnější prostředí nabízí klientům Vodárna Plzeň ve zrekonstruovaném zákaznickém centru v sídle společnosti v Malostranské ulici 143/2. Centrum má nyní větší diskrétní i čekací zónu pro zákazníky. K dispozici jsou čtyři přepážky, recepce a pokladna, kde lze uhradit veškeré účty hotově i platební kartou. Čekací zóna nabízí více pohodlných míst k sezení a nechybí ani dětský koutek.

Foto: Vodárna Plzeň

Město ocenilo u příležitosti oslav stého výročí vzniku samostatného Československa své významné osobnosti.

Čestné občanství města Plzně dostala in memoriam sochařka Marie Uchytlová-Kučová. Historickou Pečeť města Plzně obdrželi sochař a medailér Břetislav Holakovský in memoriam, pedagog a filmový publicista Jan Kastner in memoriam, letec 310. čs. stíhací peruti Josef Prokopec in memoriam, dlouholetý režisér Historických víkendů v Plzni Ladislav Silovský a operní zpěvačka a hudební pedagožka Lilka Rybářová Ročáková.

Na snímku samotní ocenění nebo jejich příbuzní.

Foto: Martin Pecuch

Zúčastněte se Mikulášského přeboru seniorů ve stolním tenise

4. 12. 2018

8.30–14.00

www.sport.plzen.eu

Přihlášky možné do středy 28. listopadu 2018 do 12:00:

Sokol, Oblastní župa Plzeňská • Senioři Plzeňského kraje
Magistrát města Plzně, Odbor sportu, Kopeckého sady 11, Plzeň,
e-mail: cernyvi@plzen.eu, telefon: 378 033 502

Kategorie:

Muži 60–69 let	15. základní škola, Terezie Brzkové 33, Plzeň
Muži 70 a starší	Sportovní klub U Řeky, Hankova E9, Plzeň
Ženy 60–69 let	TJ Sokol Plzeň V., Klášterní 964/2, Plzeň
Ženy 70 a starší	

Závod je určen pro občany s trvalým nebo přechodným bydlištěm na území města Plzně a okolí (mimo Plzeň-město je start možný pouze pro osoby registrované v Sokolské župě Plzeňské).

Sportovní Plzeň

Putovní výstava fotografií staveb přihlášených do soutěže Stavba roku Plzeňského kraje je k vidění do 18. listopadu v budově Nové scény Divadla J. K. Tyla v Plzni. Návštěvníci si mohou vždy hodinu před představením prohlédnout všech 28 stavebních děl včetně hodnocení odborné poroty. Vstup je zdarma. K vidění je i Stavba století Plzeňského kraje, která byla zvolena letos u příležitosti 100. výročí vzniku ČSR. „Z 10 nominovaných staveb, které vznikly v Plzeňském kraji za posledních 100 let, lidé zvolili Stavbou století zimní stadion v Plzni,“ řekl Ota Rubner, předseda představenstva Okresní hospodářské komory Plzeňsko, která je odborným garantem soutěže. Stal se jí zimní stadion v Plzni. Na titul Stavba roku Plzeňského kraje 2017 v kategorii Sportovních a volnočasových staveb byla nominována nová rekreační zóna vybudovaná městem Plzní v těsném sousedství městské zástavby na severním břehu Třemošenského rybníka s vycházkovou cestou pro pěší, z níž je možno pohodlně sestoupit do vody ke koupání.

Foto: archiv

Náměstí ozdobí douglaska

Na adventní čas jsou připraveny koncerty, prohlídky, vánoční trhy a řada dalších akcí

Advent, jeden z největších křesťanských svátků, zahájí v Plzni tradiční rozsvícení vánočního stromu. „Bude jím douglaska ze Slovan z ulice K Starým valům,“ říká ředitel Správy veřejného statku města Plzně Milan Sterly. Vánoční strom se letos rozsvítí 2. prosince v 18 hodin na obvyklém místě u katedrály sv. Bartoloměje. Slavnostní program zahájí o dvě hodiny dříve vystoupení třemošenského orchestru TREMOLO, jehož repertoár se opírá převážně o muzikálové a filmové melodie nebo swingovou muziku, ale na náměstí Republiky se představí s vánočním programem a za podpory dětského pěveckého sboru Kvíčaly. Vynikající muzikanty formace Ivan Audes trio se Soňou Hanzlíčkovou Borkovou, kteří uvedou koledy v jazzovém rytmu, vystřídá dětský pěvecký sbor Mariella a folklorní soubor písní a tanců Jiskra. Jejich hudba přenesla návštěvníky až k šesté hodině večerní, kdy plzeňský biskup společně s primátorem Plzně rozsvítí tisíce světél na vánočním stromě. Následně vystoupí s předvánočně laděným programem umělci Divadla J. K. Tyla.

Adventní prohlídky

Město připravuje na předvánoční čas i adventní prohlídky. Uskuteční se po třetí

a už tradičně budou kostýmované a zaměřené na historii Vánoc, vánoční zvyky a tradice. „Zhruba hodinovou procházku adventně vyzdobeným historickým centrem zakončí ochutnávka vánočního cukroví a povídání nad šálkem horkého nápoje v kavárně Skupa Café Kačaba v Muzeu loutek,“ zve Helena Mařanová z městské organizace Plzeň – TURISMUS.

Vstupenky na adventní prohlídky jsou v prodeji přes Plzeňskou vstupenku a v Turistickém informačním centru vedle radnice. Konají se v pátek 7., 14. a 21. prosince v 16. 30, v sobotu 1., 8., 15. a 22. prosince ve 14.30 a 16.30, v neděli 2. v 16.30 a v neděli 9., 16. a 23. prosince v 10.00, 14.30 a 16.30 hodin.

Vánoční pošták

Jako každoročně bude v mázhauzu historické radnice sloužit vánoční pošták, a to od soboty 15. prosince až do 23. prosince denně od 9 do 16 hodin. Nabídne prodej vánočních pohlednic, betlémů a originální ježíškovské razítko na dětská přání a pohledy. V pátek 23. listopadu budou na náměstí Republiky zahájeny tradiční vánoční trhy, které potrvají až do 23. prosince.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

S ohledem na rekonstrukci katedrály sv. Bartoloměje se program, který připravuje Biskupství plzeňské, uskuteční v nedalekém kostele Nanebevzetí Panny Marie ve Františkánské ulici. O adventních nedělích 2., 9., 16. a 23. prosince se konají v 6.45 ranní mše se zpěvem rorátů, v 15 hodin pak adventní půlhodinka s varhanní improvizací. 3. prosince v 19 hodin vystoupí soubor Ritornello s koncertním provedením rorátů, 9. pro-

since v 10. 30 hodin Schola Cantorum Pilsensis zazpívá při mši sv. gregoriánský chorál.

Divadlo J. K. Tyla

Vánoční strom se ve foyer Nové scény Divadla J. K. Tyla poprvé rozsvítí 30. listopadu v 16.30 hodin. O program se postarají Baletní škola DJKT, Dětský pěvecký sbor a Muzikálové studio DJKT. Strom požehná Mons. Emil Soukup. (an)

Slavnostní rozsvícení vánočního stromu

2. 12. 2018, náměstí Republiky

16.00 **TREMOLO** - Třemošenský laskavý orchestr a pěvecký sbor Kvíčaly
16.40 **Ivan Audes Trio a Soňa Hanzlíčková Borková** - koledy v jazzovém rytmu
17.05 **Dětský pěvecký sbor Mariella**
17.30 **Folklorní soubor písní a tanců JISKRA**
17.50 **Slovo plzeňského primátora a biskupa**
18.00 **Slavnostní rozsvícení vánočního stromu**
18.05 **Adventní vystoupení Divadla Josefa Kajetána Tyla**
Dětský pěvecký sbor, baletní škola a netradiční koledy v podání muzikálového studia
Pavel Klímenda: Každý má svůj sen s muzikálem **Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť**

Programem provází moderátor Stanislav Jurík.

PROGRAM PLZEŇSKÉ DIECÉZE v kostele Nanebevzetí Panny Marie ve Františkánské ulici

2. / 9. / 16. / 23. prosince - adventní neděle
6.45 Ranní mše se zpěvem rorátů
15.00 Adventní půlhodinka s varhanní improvizací
3. prosince od 19.00 - soubor **Ritornello** - koncertní provedení rorátů
9. prosince od 10.30 - **Schola Cantorum Pilsensis** zazpívá při mši sv. gregoriánský chorál

Změna programu vyhrazena.

www.plzen.eu

Josef kardinál Beran: Milostí Boží jsem, co jsem

Kde Domov můj

Expozice s názvem Josef kardinál Beran: Milostí Boží jsem, co jsem bude k vidění v mázhauzu plzeňské radnice od 27. listopadu do 14. prosince 2018. Vernisáž doprovodí v Obřadní síni hudební komorní program Plzeňské filharmonie. Výstava si klade za cíl přiblížit osobnost tohoto muže, jeho službu vlasti a církvi, nadčasové myšlenky i nerovný souboj s totalitním zřízením, ať nacistickým či komunistickým. Připomene rovněž silné pouto k rodnému městu, rodině a vrátí se k repatriaci kardinálových ostatků, události, která nemá v naší zemi obdoby.

Vizualizace expozice s názvem *Josef kardinál Beran: Milostí Boží jsem, co jsem*. Foto: archiv

Do vlasti se kardinál Josef Beran vrátil 21. dubna 1918, téměř padesát let po své smrti. Po repatriaci z Vatikánu byl pohřben v katedrále svatého Víta. Narodil se v Plzni 29. prosince před 130 lety. Naplnění jeho poslední vůle, v níž si přál, aby jeho tělesná schránka spočinula v milované vlasti, a výročí narození se staly impulsem pro město Plzeň, diecéze Plzeňskou i Pražskou, Archiv města Plzně a kardinálovu rodinu k uspořádání zmíněné výstavy. (red)

Eva Urbanovou doprovodí trio

Slavná operní pěvkyně Eva Urbanová (na snímku) vystoupí 2. prosince od 19 hodin na galakonzertě v Městské besedě. Doprovodí ji Moravské klavírní trio, které se na české koncertní scéně pohybuje od roku 1997. Zazní skladby nejen světově uznávaných českých skladatelů. (red)

Marching Band vystoupí v Plzni

Poprvé v historii projde Plzní tradiční americký marching band. Decatur High School Marching Band dorazí 24. listopadu a kromě průvodu vystoupí i na vánočních trzích. Marching bandy jsou americkou tradicí a dokáží vykouzlit neopakovatelnou atmosféru. V Plzni projde průvod po trase od Západočeského muzea přes Kopeckého sady, následně ulicí Bedřicha Smetany a cílem bude náměstí Republiky, kde bude na programu vystoupení. Od muzea vyrazí pochod v 15 hodin. (red)

Nadace zve na výstavu a přijímá žádosti

Ohlédnutím za čtvrt stoletím činnosti Nadace 700 let města Plzně bude výstava 25 let pro vás, která se uskuteční ve Studijní a vědecké knihovně Plzeňského kraje od 4. prosince 2018 do 3. ledna 2019. Zdarma tam také bude k dispozici stejnojmenná publikace. „Hlavní činností nadace je rozdělování dotací a stejně tak tomu bude i v roce 2019. Žádosti o příspěvek naleznou zájemci na www.nadace700cz.cz. Nadace je bude přijímat po celý prosinec a leden a následně bude o poskytnutí příspěvků rozhodnuto. Upozorňujeme žadatele, že formát žádosti byl změněn,“ říká ředitelka nadace Alena Kozáková. Od prosince do 10. ledna 2019 pak mohou instituce nominovat mladé umělce na ocenění v oblasti vážné hudby Plzeňský Orfeus a Plzeňský Orfeus junior. Nominační formuláře budou k dispozici na už zmíněných webových stránkách. (red)

Pracovna republiky ukáže díla osobností

Ukázka plzeňské architektury z období 1918 až 1938. Vila Václava Ornsta na Lochotíně. Foto: archiv

První kompletní zpracování architektury Plzně předválečného období představí výstava nazvaná Pracovna republiky. Architektura Plzně v letech 1918–1938. Koná se ve výstavní síni „13“ Západo-

české galerie v Plzni od 21. listopadu do 24. února příštího roku. Expozice bude věnována významným osobnostem, které měly k Plzni tvůrčí vztah, a současně je jejich význam nadregionální. Patří mezi

ně Adolf Loos a jeho okruh, Jan Gillar, Josef Špalek, Karel Honzík, Jan Víšek či řada architektů, jako byli Hanuš Zápala, Otakar Gschwind, Václav Klein, Bohumil Chvojka, Rudolf Černý a Jaroslav Čada.

Expozice připomene i soukromé projektující tvůrce, Lea Meisla, Václava Neckáře a Františka Němce. „Kromě jednotlivých osobností a jejich prací bude významným tématem urbanismus, jemuž zatím byla věnována zcela mizivá pozornost,“ upozorňuje autor a kurátor výstavy Petr Domanický ze Západočeské galerie v Plzni. Součástí expozice budou i projekce krátkých dobových filmů z let 1922 a 1938.

Kde Domov můj

„Závěr výstavy se bude stručně věnovat i následnému období, které předchází éru do značné míry negovalo a zavinilo současný stav města i jeho nízký stupeň poznání. Podrobněji by se architektonickému vývoji města v letech 1939–1950 měla věnovat samostatná výstava, kterou Západočeská galerie chystá na rok 2019,“ dodává Petr Domanický. K výstavě navíc také vyšla v nakladatelství Starý most stejnojmenná kniha. (an)

Filharmonie představí slavné sólisty

Napříč žánry uvede kapelu Clarinet Factory, soubor Balkansambel a multiinstrumentalistu Jiřího Stivína

Clarinet Factory, soubor Balkansambel, multiinstrumentalista Jiří Stivín, houslista Ivan Ženatý, harfenistka Jana Boušková, to je jen stručný výčet jmen umělců, kteří vystoupí v nové sezoně Plzeňské filharmonie. Koncertovat se bude s výjimkou dětské řady v Městanské besedě. Posluchači si mohou vybrat ze čtyř abonentních řad, dvou klasických A a B, multižánrové řady C a abonentní řady D určené pro děti.

„Obě klasické řady charakterizuje spolupráce se špičkovými sólisty, která je v obou řadách rovnoměrně rozprostřena,“ říká ředitelka filharmonie Lenka Kavalová. V řadě A se odehraje osm koncertů, například Koncert pro violoncello a orchestr č. 1 Bohuslava Martinů s Petrem Nouzovským. Filharmonie totiž získala v lednu 2018 prestižní cenu Classic Prague Awards 2017 v kategorii Nahrávka roku za Kompletní dílo Bohuslava Martinů pro violoncello a orchestr právě s Petrem Nouzovským. V této řadě vystoupí i klavíristé Václav Mácha a Miroslav Seker, hobojsista Vilém Veverka či violoncellista Leonard Elschenbroich. V rámci řady B se uskuteční šest neméně atraktivních koncertů. „Biblické písně přednese náš přední barytonista Roman Janál, vystoupí český houslista Marek Pavelec, zahraničními sólisty budou klavíristé Oliver Triendl a Yingdi

Koncert Plzeňské filharmonie ke stému výročí vzniku samostatné republiky v Městanské besedě v Plzni měl velký úspěch. Foto: Plzeňská filharmonie

Sun,“ uvádí Lenka Kavalová. Netradičním počinem je zařazení Koncertu pro tubu a orchestr f moll Ralpa Vaughana

Williamse. „Novoroční galakonzert jsme vzhledem k vysokému zájmu zcela vyčlenili z abonentních řad a uvádíme jej v rámci

našich mimořádných koncertů,“ podotýká Lenka Kavalová. Řada D přináší opět tři dětské pořady, dva interaktivní hudební

pořady s hercem Svatoplukem Schullerem, konají se ve studiu ČRo Plzeň. Jeden je nový – To byste nevěřila, co má mistr nejraději. K Mezinárodnímu dni dětí filharmonie pořádá opět Maškarní bál v prostorách DEPO2015. Kromě klasických řad se zaměřuje i na příznivce populární hudby prostřednictvím abonentní řady C Napříč žánry.

„Do Městanské besedy přijede kapela Clarinet Factory, soubor Balkansambel a multiinstrumentalista Jiří Stivín. Všichni se představí na jednom jevišti s Plzeňskou filharmonií. Ta také odehraje i řadu koncertů v rámci Plzeňského kraje. Vystoupí ve velkých sálech v Praze, Německu, Rakousku či Švýcarsku. Chystá se i na velké množství mimořádných koncertů, třeba na Litoměřické svátky hudby či Festival Václava Hudečka v Moravských Budějovicích.

Mezi další mimořádné koncerty patří Finále Mezinárodní klavírní soutěže 2018, kterou pořádá Konzervatoř Plzeň. Na začátku května 2019 zahájí Plzeňská filharmonie Slavnosti svobody v Plzni. Plzeňská filharmonie se také stala pořadatelem mezinárodního multioborového festivalu Smetanovské dny. Zahajovací koncert festivalu se sopránistkou Sophií Burgos se uskuteční 28. února 2019. (an)

Výstava 100PY v DEPO2015 se prodlužuje

Sto let Československé republiky představuje výstava 100PY s podtitulem Sto let republiky očima pěti generací, která je pro velký zájem prodloužena až do 9. prosince. K vidění je každý den od 13 do 18 hodin v plzeňském DEPO2015. (red)

Tomáše G. Masaryka ztvární Pavel Pavlovský

Literárně hudební pořad nazvaný TGM vzpomíná, který se uskuteční 19. listopadu od 19 hodin v Divadélku Jonáš v Městanské besedě, vychází z knihy Karla Čapka Hovory s TGM. Koná se v rámci Plzeňského literárního festivalu. „Pořad se šíří i věnuje i osobnosti Charlotty Garrigue Masarykové, která přímo vstupuje do děje. Originálním způsobem zapojuje do dění na scéně také postavu slavné české sopranistky Jarmily Novotné, kterou Tomáš Garrigue Masaryk

podporoval a s ním koncertoval Jan Masaryk,“ říká Gabriela Špalková, která pořad připravila.

V roli Tomáše Garrigue Masaryka vystoupí člen činohry Divadla J. K. Tyla Tyla herec Pavel Pavlovský, Charlottu Garrigue Masarykovou ztvární herečka Monika Šváblová, jeho manželka. Na klavír bude hrát dirigent Ivan Pařík. V roli Jarmily Novotné vystoupí sólistka opery Divadla J. K. Tyla sopranistka Radka Sehnoutková. (an)

Projekt podpoří děti

JumpFit Plzeň společně s Music Club ARENA PILSEN CZ pořádají v areně na Lochotíně z iniciativy plzeňského kameramana Michala Anděla 9. prosince od 14 hodin jumping pártý, na kterou je zvána veřejnost. Projekt podporuje město. Vstupné je dobrovolné a výtěžek poputuje na projekt Díky dětem. Akci podpoří lektori, například Miroslav Muriel Uriel či Raduš KA. (red)

ROZHOVOR

Malíř Bohumil Konečný alias Bimba Jana Hosnedla fascinuje

Bohumil Konečný přezdívaný Bimba (*1918, † 1990), fenomenální malíř, ilustrátor a plzeňský rodák, fascinuje učitele matematiky a fyziky a zástupce ředitelky Gymnázia Františka Křižíka Jana Hosnedla už od dětství. Před 11 lety, v době přípravy dvou velkých výstav v Západočeském muzeu v Plzni a v Obecním domě v Praze, věnoval tomuto zapomenutému a znovu objevovanému umělci svůj veškerý volný čas. „Otevířel se mi úžasný svět jeho dobrodružných ilustrací i kreseb krásných žen, fascinoval mě jeho životní osud, díky výstavám jsem poznal řadu skvělých lidí a získal nová přátelství,“ usmívá se Jan Hosnedl, který u příležitosti stého výročí vzniku republiky a Bimbových nedožitých stých narozenin připravil cyklus čtyř výstav. V Mariánské Týnici se konala v létě, podzimní výstava v Galerii Villa Pellé v Praze se v závěru letošního roku přesune do Galerie Jiřího Trnky v Plzni. Na jaře 2019 se ještě uskuteční na zámku ve Zlíně. Na všech těchto místech Bohumil Konečný žil a tvořil.

Nač se mohou návštěvníci v Plzni těšit?

Od 7. prosince do 19. ledna bude v Galerii Jiřího Trnky na náměstí Republiky v Plzni k vidění průřez toho nejlepšího z tvorby Bohumila Konečného. Výstava se jmenuje Ženy a dobrodružství Bohumila Konečného a akcentuje dvě nejtýpější polohy Konečného díla, dynamické kresby dobrodružství a kresby a malby krásných žen. Bude se zde

Jan Hosnedl ukazuje práce Bohumila Konečného.

Foto: Zdeněk Vaiz

i promítat dokumentární film Ladislava Moulise BIMBA – příběh zapomenutého malíře, máme naplánované komentované prohlídky. Už se na ně těším, rád zájemce seznámím s jeho dílem, s jeho neuvěřitelným životním osudem. Třeba, že je spoluautorem jedné z nejslavnějších světových komiksových postav – Amazony-Octobriany. Co vás vlastně k zájmu o tohoto umělce přivedlo?

Od malička jsem byl skaut, ilustrace Bohumila Konečného jsem znal ze svých oblíbených knížek Jaroslava Foglara a Otakara Batličky. V roce 2004 jsme objevili v archivu gymnázia na Mikulášském náměstí rozměrnou kresbu Bohumila Konečného s karika-

turami profesorů z roku 1936 – kulometnou rotu. Ten objev byl kamínek, který nastartoval lavinu událostí. Začal jsem se zajímat o jeho dílo a osud, v té době bylo jeho jméno absolutně neznámé. Řada lidí ale kupodivu znala jeho ilustrace.

Jak jste se dostal k pořádání výstav?

Po nálezku kulometné roty jsem dal několik kopií Konečného věci na výstavu Poselství jednoho století ke sto letům gymnázia v roce 2006. Krátce poté přišla nabídka ze Západočeského muzea v Plzni, zda bychom tam nepřipravili výstavu. Byla to velká výzva, v době přípravy výstavy jsem dva roky jezdil po republice a sháněl k zapůjčení originály jeho obrazů a kreseb. Majitelů

originálů bylo nakonec kolem 35, často měli strach dát své milované originály z ruky. Svě síly jsem při přípravě výstavy spojil s manželkou Bohumila Konečného Evou Konečnou a hlavně se znalcem Konečného díla a jeho přítelem Františkem Ulčem. S režisérem Ladislavem Moulisem jsme tehdy začali točit dokumentární film, požádal jsem historika umění Tomáše Pospiszyla o monografii o tomto malíři, vytvořili jsme webové stránky bimba.cz. Výstava v Plzni měla úspěch. Asi za rok se mi ozvala ředitelka Obecního domu v Praze, že by chtěli výstavu uvést také. Bylo to velmi náročné, sehnat peníze, originály. Pomohla náhoda – výstavu v Plzni navštívil tehdejší ministr kultury Václav Jehlička a byl nadšen. Díky tomu převzal záštitu nad výstavou v Obecním domě v Praze a ministerstvo kultury výstavu podpořilo i finančně.

A pak?

Pak jsem se oženil, narodily se nám dvě děti, učil jsem a na pořádání výstav nebyl čas. Je to hodně náročná činnost. Naštěstí mám velmi tolerantní ženu.

Ale zájem o Bohumila Konečného vás asi neopustil?

Ne, stýkal jsem se dál se všemi lidmi, kteří ho znali, jezdil jsem za paní Konečnou. Díky výstavám jsem se setkal s řadou zajímavých lidí. Například s režisérem Václavem Marhoulem, fotografem Janem Saudkem nebo s „živým“ Jindrou Hojerem z Rychlých šípů.

Proč jste se pustil do projektů výstav v letošním roce?

Po výstavách v roce 2007 a 2008 jsem si říkal, už nikdy. Ale za těch deset let se objevila řada úžasných originálů a také se blížily jeho nedožitá stá narozeniny. Vymyslel jsem si tento projekt výstav. Finančně pomohlo zejména město Plzeň a Plzeňský kraj, ale i další instituce. Město Plzeň jej dokonce zařadilo mezi své projekty, společně se spoluzákem Bohumila Konečného – Miroslavem Horníčkem, k roku 2018. Díky této podpoře jsem mohl výstavy chystat ve větším klidu.

Celý loňský podzim jsem objížděl majitele originálů. Originály jsem fotil, skenoval a pracoval jsem na knížce, kterou jsem nazval stejně jako výstavy – Ženy a dobrodružství Bohumila Konečného. Je zde jeho životopis, bibliografie a zejména obsáhlý obrazový průvodce životem a dílem Bohumila Konečného. Knížka se prodává na výstavách a přes internet.

Setkal jste se někdy se svým oblíbeným malířem?

Bohužel ne, to se mi nepodařilo, ale velmi jsem se spřátelil s jeho manželkou. Až do loňska jsem za ní pravidelně jezdil do Kožlan na severní Plzeňsko. Loni bohužel zemřela. Pomohla mi hodně v mém poznávání života a díla Bohumila Konečného. Jsem rád, že se ještě dozvěděla o výstavách jejího manžela, které jsem na rok 2018 naplánoval. Myslím, že by měla radost. (an)

STALO SE PŘED 100 LETY

Už **1. listopadu** vydalo Staniční velitelství (reorganizované v listopadu na Posádkové velitelství v Plzni) Denní rozkaz č. 1, v němž stanovilo jako jednacím jazykem češtinu ve vnitřním i vnějším styku a zmiňovalo i další formování občanské Národní gardy, kterou posílil i nábor uniformovaného členstva Sokola a DTJ. Výroba ve Škodových závodech byla přerušena de facto od **29. října** nejprve do **3. listopadu**, na konec však až do **10. listopadu**.

Nová doba vyzvala **1. listopadu** k odstranění morového sloupu na náměstí (dnešní nám. Republiky) jako symbolu „pobělohorského útlačku“. Za jeho zachování se postavil Národní výbor, zvláště Čeněk Fremr, Antonín Havelka, Luděk Pik a Matouš Mandl.

Mezi **1. a 4. listopadem** byly z Plzně odsunuty oba uherské vojenské útvary (náhradní prapor pěšího pluku č. 69 a pěší pluk č. 48).

2. listopadu proběhla v Pekle ustavující schůze Socialistické rady v Plzni, orgánu 27 zástupců tří českých socialistických stran. Její funkce skončila s všeobecnými volbami do obecních zastupitelstev.

3. listopadu konal opět kaplan Antonín Havelka veřejnou pobožnost u morového sloupu, která přerostla v přísahu věrnosti plzeňských katolíků českému státu.

3. a 4. listopadu se konalo oficiální rozložení se zahraničním dělnictvem ze Škodových závodů a následně byla zahájena jeho repatriace.

Na své přednášce **7. listopadu** připomněl Fridolín Macháček v Měšťanské besedě a Hugo Doležil v Pekle výročí bitvy na Bílé hoře. Výročí si Plzeňané připomněli i na táboru lidu na náměstí **9. listopadu**, kde promluvil starosta Luděk Pik.

Mezi jedno z prvních usnesení Obecního zastupitelstva král. města Plzně dne **15. listopadu** náleželo rozhodnutí o změnách názvů veřejných prostranství. Zmizela pojmenování připomínající Rakousko-Uhersko a Habsburky, nově nesla prostranství názvy po legiích a legionářích, Karlu Kramářovi, Tomáši Garrigue Masarykovi a Thomasi Woodrowu Wilsonovi.

25. listopadu spáchal ve svém bytě sebevraždu vrchní inženýr Škodových závodů v Bolevci Rudolf Thier. Spekulace o jeho podílu viny na tragickém boveveckém výbuchu v roce 1917 se nepotvrdily, vyhnul se tím ale vyšetřování pro defraudaci.

30. listopadu se měla uskutečnit v Plzni návštěva ministra národní obrany Václava Klobáče. Ač byla na poslední chvíli zrušena, městem po projevu Ludka Pika defilovaly jednotky pěšího pluku č. 35, dělostřeleckého pluku č. 19 a prapor polních myslivců č. 6.

Divadlo pro listopadové premiéry nastudovalo Fischerovo drama Přemyslovci (**8. listopadu**), Arcybaševovu Žalivost (**22. listopadu**), Sudovu operu U Božích muk (**27. listopadu**) a Dvořákovy Tvrdé palice (**27. listopadu**). (špf)

Z historie Plzně – 28. část: Divadlo

Na konci 18. století vystupovaly v Plzni německé kočující společnosti. Představení byla pořádána v sále Řihovského domu, na radnici, v hostincích U Bílé růže a U Zlatého orla. Schantrochova společnost při svém hostování mezi léty 1811–1819 uvedla poprvé v Plzni zpěvohry. Národněobrozené snahy byly podporovány především vlasteneckým profesorem zdejšího gymnázia Josefem Vojtěchem Sedláčkem. V dubnu 1818 v Plzni poprvé zjeviště zazněla čeština. Důkazem sílící vlastenecké aktivity českých ochotníků bylo uvedení hry Osvobození Plzně od táboritů v roce 1834 u příležitosti Nového svátku v květnu 1818 v sále radnice. Po nástupu purkmistra Martina Kopeckého v roce 1828 bylo rozhodnuto o přestavbě městské školy „štitů“, stojící mezi kostelem sv. Bartoloměje a radnicí, na městské divadlo. Pro zchátralost však musela být v roce 1829 zbourána a bylo rozhodnuto o výstavbě nového městského divadla, prvního kamenného divadla po Praze. Správa byla svěřena právovárečnému měšťanstvu. Divadlo podle návrhu Lorenza Sacchettiho bylo otevřeno 12. listopadu 1832 (v dnešní Riegrově ulici).

Nové městské divadlo.

Foto: Archiv města Plzně

Z jeviště zaznívala převážně němčina, ale například v roce 1847 zde byla uvedena Tylova hra Paní Marjánka, matka pluku. V roce 1856 byla do Plzně pozvána společnost Filipa Zöllnera s artistickým správcem Josefem Kajetánem Tylem. Jeho zdravotní stav se však před příjezdem do Plzně prudce zhoršil, 11. července 1856 zde umírá a jeho pohřeb na Mikulášském hřbitově se stal vlasteneckou manifestací. V roce 1857 se divadlo vrátilo zpět do vlastnictví města. Změny v politickém klimatu, které přinesla druhá polovina 19. století, způsobily, že divadlo bylo pronajímáno různým společnostem pod podmínkou, že zde budou hrána ve stejném poměru představení česká i německá. Výraznou změnu přinesl pronájem budovy Pavlu Švandovi ze Semčic v roce 1865, kdy zde byl zahájen stálý český divadelní provoz, ač ještě kratší část sezóny vyplňovala společnost německá. Teprve od

Po zadání městského divadla české společnosti Pavla Švandy ze Semčic si německá část obyvatelstva založila v roce 1868 spolek Deutscher Theaterverein in Pilsen, jehož úkolem bylo zříditi a udržovat divadelní budovu určenou pro německá představení, koncerty, přednášky a akademie. Divadlo v dnešní Goethově ulici bylo dokončeno během jednoho roku v srpnu 1869. Realizoval ho plzeňský stavitel Martin Stelzer podle plánu architekta Josefa Niklase z Prahy. Slavnostně bylo otevřeno 21. října 1869 operou Gioacchina Rossiniho Vilém Tell. V repertoáru mělo především činohry a videňské operety. Spolek přikoupil k divadlu i nárožní budovu – tzv. Německý dům, který se stal centrem německých kulturních spolků a kde se pořádaly různé kulturní akce a koncerty.

Velký rozvoj průmyslu v 80. letech 19. století vedl k přílivu především dělnic-

SOUTĚŽ S FC VIKTORIA PLZEŇ: NAJDETE PĚT ROZDÍLŮ?

Změna pozice míče, reklama na panelu v pravé části, číslo na trenýrkách hráče vpravo, reklama na dresu hráče vlevo, logo FCVP na trenýrkách Michaela Kr-

menčíka, to je pět rozdílů, kterými se lišily fotografie v minulém čísle Radničních listů. Správně odpověděli Věra Nápravníková, Martina Mošnová a Alena

Janská. Získávají ceny od fotbalového klubu.

Odpověď na novou soutěžní hádanku mohou zájemci posílat pod hes-

SOUTĚŽÍME S DIVADLEM

Eulálie Čubíková v podání Stanislavy Topinkové Fořtové byla na snímku v minulém čísle Radničních listů. Správně odpověděla Jaroslava Holá a vyhrává vstupenky do divadla a drobné dárky.

Příběh o lásce prince Siegfrieda a princezny Odetty, kterou zlý čaroděj Rudovous proměnil v labuť, si získal nesmrtelnost díky hudbě Petra Iljiče Čajkovského. Na jevišti Velkého divadla mohou diváci vidět Labutí jezero v choreografii Jiřího Horáka. Na fotografii je princ v podání Adama Zvonaře a Odetta v podání sólistky baletu DJKT, držitelky Umělecké ceny města Plzně. Její jméno je dnešní hádankou. Odpověď je možné nalézt na webových stránkách www.djkt.eu. Lze ji posílat do 26. listopadu na adresu redakce. K dispozici je také e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu (red)

SPRÁVNÝ TIP S ALFOU

Panika v muzeu se jmenuje inscenace Divadla Alfa, z níž byl snímek v minulých Radničních listech. To je správná odpověď na soutěžní otázku. Výhercem se stal Vladimír Matějka a získává dvě vstupenky do Divadla Alfa a další odměnu.

Stejnou cenu obdrží také ten, kdo správně odpoví na novou soutěžní otázku a bude vylosován. Stačí jen napsat, ze které hry je uveřejněný snímek. Odpověď lze posílat pod heslem Správný tip s Alfou do 26. listopadu na adresu redakce či e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu (an)